

ANALIZA ZMIAN KRAJOWEGO RYNKU MASZYN DO ZBIORU

Streszczenie

Analizą objęto zmiany, jakie występowały w produkcji, imporcie, eksporcie i podaży na krajowy rynek ciągnikowych kosiarek rotacyjnych, kopaczek i kombajnów do zbioru ziemniaków, kombajnów do zbioru zbóż oraz pras zbierających w latach 2001-2006.

Analizą objęto cztery grupy maszyn: ciągnikowe kosiarki rotacyjne, kopaczki i kombajny do zbioru ziemniaków, kombajny do zbioru zbóż oraz prasy do zbioru materiałów objętościowych. Zmiany, jakie następowały w produkcji, imporcie i eksporcie poszczególnych grup maszyn w latach 2001-2006 przedstawiono w tabeli.

W ostatnim roku analizowanego okresu ponad trzykrotnie wzrosła produkcja ciągnikowych kosiarek rotacyjnych (6503 sztuki) w stosunku do roku poprzedzającego (2140 sztuk). Podobnie do produkcji, nastąpił również wysoki import tych maszyn z 409 sztuk w roku 2005 do 2176 sztuk w roku 2006. Należy przypuszczać, że ponad trzykrotnie zwiększona produkcja i czterokrotnie zwiększony import ciągnikowych kosiarek rotacyjnych nie został wywołany w takim stopniu krajowym popytem na te maszyny, lecz znalezieniem przez producentów i importerów nowych rynków zbytu poza granicami Polski. W analizowanym okresie łączna produkcja ciągnikowych kosiarek rotacyjnych wyniosła 15 321 sztuk a import 7 218 sztuk.

W grupie maszyn do zbioru ziemniaków po gwałtownym spadku liczby wyprodukowanych maszyn w 2005 roku (544 sztuki), w 2006 roku odnotowano wzrost o 91,4% (1041 sztuk). W latach 2002-2006 łączna liczba wyprodukowanych

kopaczek i kombajnów do zbioru ziemniaków przez krajowy przemysł maszyn rolniczych wyniosła 6 413 sztuk. Import maszyn do zbioru ziemniaków w 2006 roku był nieznacznie mniejszy (96 sztuk) w odniesieniu do 2005 roku (127 sztuk), natomiast eksport nieznacznie większy (497 sztuk w 2006 roku przy 424 sztukach w roku 2005). W analizowanym okresie sprowadzono do kraju 457 sztuk maszyn do zbioru ziemniaków, co stanowi 7,1% ich krajowej produkcji. Natomiast eksport tych maszyn był ponad pięciokrotnie wyższy od importu (5,4) osiągając liczbę 2 484 sztuki. Uwzględniając produkcję, import i eksport, podaż kopaczek i kombajnów do zbioru ziemniaków na rynek krajowy wyniosła 4 386 sztuk. W 2006 roku nastąpiła ponad 2,5-krotna (2,59) podaż (640 sztuk) w stosunku do roku poprzedniego (247 sztuk), w którym odnotowano najniższą podaż w całym analizowanym okresie.

W produkcji kombajnów do zbioru zbóż w całym analizowanym okresie występowała tendencja wzrastająca, natomiast w 2006 roku w stosunku do roku 2005 nastąpiło nieznaczne zmniejszenie importu i eksportu. W latach 2001-2006 łączna produkcja kombajnów do zbioru zbóż wyniosła 4 887 sztuk, przy imporcie wynoszącym 7 162 sztuki i eksporcie 6 868 sztuk. W 2006 roku w odniesieniu do 2005 roku nieznacznie wzrosła podaż kombajnów do zbioru zbóż na rynek krajowy

Tabela. Produkcja, import, eksport i podaż maszyn w latach 2001-2006
 Table. Production, import, export and supply of machines in the years 2001-2006

Nazwa maszyny	Rok	Produkcja	Import	Eksport	Podaż
Ciągnikowe kosiarki rotacyjne	2001	914	572	111	1375
	2002	1360	1374	64	2670
	2003	1625	2574	524	3675
	2004	2689	113	475	2327
	2005	2140	409	131	2418
	2006	6503	2176		
Kopaczki i kombajny do zbioru ziemniaków	2002	1280	14	460	834
	2003	1490	5	533	962
	2004	2058	215	570	1703
	2005	544	127	424	247
	2006	1041	96	497	640
Kombajny do zbioru zbóż	2001	436	410	224	622
	2002	608	375	411	572
	2003	610	296	529	377
	2004	821	1938	1323	1436
	2005	1197	2220	2359	1058
	2006	1215	1923	2022	1116
Prasy zbierające	2002	4317	517	451	4383
	2003	3883	165	1034	3014
	2004	4693	1426	812	5307
	2005	7186	1386	1476	7096
	2006	8328	1917	1650	8595

(5,5%), z 1 058 sztuk do 1 116 sztuk. Całkowita podaż kombajnów do zbioru zbóż w latach 2001-2006 wyniosła 5 181 sztuk, co wskazuje na nieznaczny import netto tych maszyn przez Polskę w tym okresie.

W porównaniu do grup maszyn omawianych powyżej, nieco odmiennie wyglądała sytuacja w przypadku pras zbierających. W 2006 roku w odniesieniu do roku 2005, odnotowano wzrost w produkcji (15,8%), imporcie (38,3%), eksporcie (11,7%) i podaży pras zbierających na krajowy rynek (21,1%). Po uwzględnieniu całkowitej produkcji pras zbierających w latach 2002-2006 wynoszącej 28 407 sztuk, imporcie wynoszącym 5 411 sztuk i eksporcie 5 423 sztuki, na krajowy rynek trafiło 28 395 sztuk tych maszyn. Przytoczone dane liczbowe wskazują, że w analizowanym okresie nastąpiło wyrównanie pomiędzy importem i eksportem oraz produkcją i podażą pras zbierających na rynku krajowym.

Dokonując podsumowania przedstawionej analizy należy stwierdzić, że krajowy rynek maszyn rolniczych do zbioru ziemiopłodów, podobnie jak rynek ciągników i przyczep [1] oraz pozostałych grup narzędzi i maszyn rolniczych [2], charakteryzuje się nadal dużą niestabilnością, co z pewnością stwarza duże kłopoty dla producentów i importerów tych maszyn.

W artykule wykorzystano dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Literatura

- [1] Waszkiewicz Cz., Lipiec J.: Analiza zmian krajowego rynku ciągników i przyczep rolniczych. TROL, 2008, nr 2.
- [2] Waszkiewicz Cz., Lipiec J.: Analiza zmian na krajowym rynku narzędzi i maszyn rolniczych do produkcji roślinnej. TROL, 2008, nr 3.

ANALYSIS OF CHANGES OF DOMESTIC MARKET OF AGRICULTURAL HARVESTING MACHINERY

Summary

The analysis concerned the changes, which occurred in production, import, export and in supply on domestic market of tractor rotary mowers, potato diggers and harvesters, grain combine-harvesters and pick-up balers in the years 2001-2006.